

INHOUD

1	Algemeen	3
1.1	Achtergrond	3
1.2	Belangrijkste (definitie)wijzigingen in 2010	3
2	Kader	3
2.1	Doel accountantscontrole/te publiceren oplagecijfers	4
2.2	Object van controle en controle-onderwerpen	4
2.3	Verantwoordelijkheden	4
2.4	Controle- en toezichtstructuur	4
2.5	Procedure	4
3	Reikwijdte accountantscontrole	5
3.1	Controle-aanpak	5
3.2	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	5
3.3	Normenkader	5
3.4	Letter of Representation	5
4	Minimumeisen gegevensgerichte controlemaatregelen	5
5	Specifieke (aandachts)gebieden	6
5.1	Opbouw oplage-opgave	6
5.2	Betaalde oplage	6
5.3	Gewogen gemiddelde oplage	6
5.4	HOI-keurmerk	6
6	Rapportage accountantscontrole	7
7	Grijze gebieden/vragen	7
8	Contactgegevens HOI, Instituut voor Media Auditing	7
	Bijlagen	
I	Werkprogramma gegevensgerichte controlemaatregelen	8
II	Voorbeeld assurance-rapport jaaropgave	14
III	Voorbeeld letter of representation	15

PROTOCOL

1 ALGEMEEN

1.1 Achtergrond

HOI, Instituut voor Media Auditing (verder 'HOI') verzamelt en publiceert vier keer per jaar kwartaalcijfers van aangesloten titels. Eens per jaar verzamelt en publiceert HOI door openbare accountants¹ gecertificeerde oplagecijfers over het jaar van de aangesloten titels. Ook dient bij de aanmelding van een nieuwe titel een goedkeurend assurance-rapport door een openbare accountant opgesteld te worden over het meest recente volledige kwartaal.

Bij HOI zijn ruim 700 titels aangesloten. De controle van het jaarlijkse oplageformulier wordt door openbare accountants (RA's en AA's) verzorgd. HOI heeft onder andere tot doel oplagecijfers aan de markt te publiceren en hecht daarom veel belang aan een eenduidige weergave van de oplagecijfers. Om dit te bereiken zijn diverse maatregelen genomen, zoals:

- het opstellen van één definitieset;
- één format voor de oplageverantwoording;
- controle door gecertificeerde accountants;
- aanwijzingen voor de accountantscontrole door het jaarlijks uitgeven van een controleprotocol;
- review op de accountantscontrole bij maximaal 5% van de titels.

Naast de printoplage publiceert HOI ook de 'oplagecijfers' (gerechtigden/afnemers) van aangesloten E-papers. In dit protocol wordt niet specifiek ingegaan op de controle van de E-paper gerechtigden/afnemers. Voor (controle)vragen inzake E-papers wordt geadviseerd om contact op te nemen met HOI.

Het controleprotocol is opgesteld onder verantwoordelijkheid van HOI en is goedgekeurd door de CCR-werkgroep Controleprotocollen (COPRO) van het Nederlands Instituut voor Register Accountants (NIVRA).

1.2 Belangrijkste (definitie)wijzigingen in 2010

Vanaf de oplageverklaringen 1e kwartaal 2010 geldt de handleiding en definities HOI versie 2010-1. Deze handleiding is ook op de HOI website www.hoi-online.nl te downloaden (bij menu definities). De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van voorgaand jaar hebben betrekking op:

- Losse verkoop via internet;
- E-paper meervoudige abonnementen;
- Verschijningsfrequentie bulkleveringen;
- Niet verspreide oplage.

1.2.1 Losse verkoop (categorie 1.6/1.7)

Voor de losse verkoop is de definitie aangepast voor losse verkoop via internet rechtstreeks aan eindconsumenten.

1.2.2 E-paper meervoudige abonnementen (categorie 1.8/1.9)

Omdat het onder bepaalde voorwaarden mogelijk is om meervoudige E-paper abonnementen af te sluiten is de definitie voor meervoudige abonnementen aangepast.

1.2.3 Verschijningsfrequentie bulkleveringen (categorie 1.8/1.9)

De tabel voor de verschijningsfrequentie van bulkleveringen die bepaalt of sprake is van regulier danwel incidentele leveringen is aangepast.

1.2.4 Niet verspreide oplage

De niet verspreide oplage dient bij het invoeren van de oplagecijfers on-line te worden verantwoord. In de rapportages van HOI en op de website van HOI wordt de niet verspreide oplage niet getoond. Indien de niet verspreide oplage gelijk of lager is dan nihil zal automatisch een melding aan de uitgever worden getoond om hem erop te attenderen dat dit in principe niet mogelijk is, aangezien vrijwel nooit 100% van de drukoplage wordt verspreid. Denk hierbij aan archiefexemplaren, retouren, etcetera.

2 KADER

Dit controleprotocol is opgesteld ten behoeve van het stroomlijnen van de accountantscontrole van de door bij HOI aangesloten uitgevers. In het protocol zijn aanwijzingen en aandachtspunten opgenomen voor de accountant die betrokken is bij de controle van de jaarlijkse oplageverantwoording en de accountantscontrole bij de 1e aanmelding van een titel. Het controleprotocol is een complementair stuk. De door HOI uitgegeven 'Handleiding en definities' geven de voorwaarden en eisen ten aanzien van de te verantwoorden oplage en zijn het kader/de norm waaraan de oplage-opgave door de accountant getoetst moet worden. In het controleprotocol zijn daarom geen 'nieuwe' voorwaarden opgenomen.

De controle van de oplageverantwoording en de 1e aanmelding van een titel betreft het uitvoeren van een assurance-opdracht (NV COS 3000). Voor zover in dit protocol de term 'controle' in de zin van accountantscontrole wordt gebruikt moet hiervoor worden gelezen: het uitvoeren van onderzoekswerkzaamheden in het kader van een assurance-opdracht, gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid.

¹ Zoals bedoeld in artikel 393, eerste lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

2.1 Doel accountantscontrole/te publiceren oplagecijfers

Het doel van de accountantscontrole op de oplage-opgave is het bereiken van consistentie tussen de oplage-opgaven van de verschillende titels. HOI publiceert de gecontroleerde oplagen op internet en in kernrapporten. Deze informatie wordt onder andere door mediaplanners gebruikt ten behoeve van de selectie van titels waarin geadvertiseerd kan worden en voor analysedoeleinden door de uitgevers. De oplage per titel is veelal mede bepalend voor de afrekening van de advertentietarieven. Ruim 90% van alle mediabestedingen in printmedia wordt besteed in titels die bij HOI zijn aangesloten.

2.2 Object van controle en controle-onderwerpen

Het object van controle is de jaarlijks door de uitgevers in te leveren oplage-opgave van de aangesloten titel (de verantwoording). Bij een eerste aanmelding is het object van controle het kwartaal van aanmelding. Alle oplage-informatie verantwoord op de oplage-opgave is onderwerp van controle. Naast de oplage-informatie wordt de controlerend accountant gevraagd het gebruik van het juiste HOI keurmerk in de uitgaven en op de tariefkaart te controleren.

2.3 Verantwoordelijkheden

De uitgever is primair verantwoordelijk voor het opstellen van de verantwoording in overeenstemming met de eisen zoals weergegeven in de Handleiding en Definities zoals jaarlijks uitgegeven door HOI. De openbare accountant, zoals bedoeld in artikel 393, eerste lid Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, is verantwoordelijk voor de controle van de verantwoording. HOI is verantwoordelijk voor het verzamelen en publiceren van de oplagecijfers.

De zogenaamde 'Publisher Statements' die ieder kwartaal door de uitgevers dienen te worden ingeleverd zijn volledig de verantwoording van de uitgever en hoeven niet te worden voorzien van een assurance-rapport.

De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van een adequate controle ligt bij de controlerende accountant, ongeacht het controleprotocol.

2.4 Controle- en toezichtstructuur

Naast de jaarlijkse controle van de verantwoording door de accountant van de uitgever, wordt door HOI een selectie gemaakt van titels waar door de HOI-accountant een review op de uitgevoerde accountantscontrole zal plaatsvinden. De selectie vindt plaats door HOI op basis van:

- gerede twijfel omtrent ingeleverde kwartaal- en jaaropgaven, en;
- vragen vanuit de markt.

Deze selectie wordt aangevuld met titels/uitgevers/accountants die nog niet eerder voor een review zijn geselecteerd en een aantal willekeurige titels.

Ook wordt door HOI intern een analyse uitgevoerd op de ingeleverde kwartaal- en jaaropgaven. Bij gerede twijfel over de juistheid van de opgegeven kwartaalcijfers kunnen ook tussentijdse (accountants)controles door of namens HOI worden uitgevoerd.

2.5 Procedure

De opdrachtgever voor de controle van de jaaropgave is de uitgever van een titel. De accountant controleert de jaaropgave aan de hand van de voor het betreffende jaar geldende Handleiding en definities zoals door het HOI gepubliceerd. De Handleiding en definities zijn op de internetsite van HOI (www.hoi-online.nl) opgenomen. Uiteraard zijn de Wet op de Registeraccountants (WRA) alsmede van de op basis hiervan uitgevaardigde besluiten, verordeningen en nadere voorschriften voor de controlerende accountants eveneens van toepassing². Naar aanleiding van de accountantscontrole rapporteert de accountant zijn bevindingen aan de uitgever door middel van een assurance-rapport. Door HOI is in overleg met het Nivra **verplicht** gesteld om de certificering van de oplage-opgave door de externe accountant elektronisch te laten gebeuren. Richting HOI hoeft geen fysieke kopie van het assurance-rapport en het oplageformulier verstuurd te worden.

De uiterste inleverdatum van de jaarcijfers is 10 weken na het verstrijken van het kalenderjaar. HOI geeft op haar internetsite en in een schrijven aan de uitgevers de precieze inleverdatum aan.

HOI beoordeelt alle ingeleverde oplagecijfers en neemt in geval van vragen contact op met de uitgever. Uiteindelijk worden de oplagecijfers door HOI op haar website en in de kernrapporten gepubliceerd. In de publicaties is een zogenaamde 2%/200 verschillenlijst opgenomen. Op deze lijst worden de titels vermeld waarvan de jaaroplage meer dan 2% en minimaal 200 stuks (positief en negatief) afwijkt van het gewogen gemiddelde van de kwartaalopgaven.

Na ontvangst van de door de accountants gecertificeerde jaaropgaven wordt door HOI een selectie gemaakt van de door de 'HOI-accountant te reviewen titels. Door de HOI-accountant wordt een bezoek gebracht aan de accountant die de jaaropgave heeft gecertificeerd en wordt gezamenlijk de controle-aanpak en de bevindingen (aan de hand van het dossier) doorgenomen. De HOI-

² In dit protocol zal niet worden ingegaan op de eisen zoals opgenomen in de Wet op de Registeraccountants (WRA) alsmede van de op basis hiervan uitgevaardigde besluiten, verordeningen en nadere voorschriften.

---

accountant rapporteert door middel van een review-verslag hierover aan de HOI-directie, na het verslag eerst in concept te hebben voorgelegd aan de controlerende accountant. Aan het HOI-bestuur worden de belangrijkste bevindingen anoniem gerapporteerd.

3 REIKWIJDTE ACCOUNTANTSCONTROLE

3.1 Controle-aanpak

De te hanteren controle-aanpak is de verantwoordelijkheid van de accountant zelf. De controle dient te zijn gericht op het afgeven van een 'assurance-rapport' (voorbeeld zie bijlage II). Het is mogelijk om een systeemgerichte of een gegevensgerichte controle-aanpak toe te passen. Bij een systeemgerichte controle-aanpak wordt onder andere getoetst of de administratieve organisatie en het daarvan deel uitmakende systeem van interne controle voldoet aan de daaraan minimaal te stellen eisen. Ook zullen in een systeemgerichte controle-aanpak diverse gegevensgerichte controlemaatregelen moeten worden uitgevoerd. Aandachtspunt is dat voor de categorie 'Overige oplage' het veelal alleen mogelijk is een volledig gegevensgerichte controle toe te passen aangezien veelal sprake is van een incidenteel karakter van betreffende oplage.

3.2 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De accountant dient bij zijn oordeelsvorming die resulteert in het assurance-rapport de volgende mate van zekerheid na te streven:

De controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaaropgave geen onjuistheden van materieel belang bevat. Dit wordt vertaald als een betrouwbaarheid van 95% voor de jaaropgave als geheel.

3.2.1 Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is een hulpmiddel om richting te geven aan de controle van de jaaropgave. De verantwoording moet voldoen aan de gestelde eisen zoals weergegeven in de Handleiding en definities. Het hanteren van een goedkeuringstolerantie impliceert dat tot op zekere hoogte (onontdekte) afwijkingen mogen voorkomen in de jaaropgave, mits deze afwijkingen geen invloed hebben op de bruikbaarheid van de jaaropgave. De goedkeuringstolerantie vervult voor de accountant o.a. de functie van het concreet inhoud geven aan het al dan niet af kunnen geven van een goedkeurend assurance-rapport bij de jaaropgave.

3.2.2 Aanwijzingen voor het concretiseren van de controletolerantie

Het vaststellen van de hoogte van de controletolerantie is de verantwoordelijkheid van de controlerende accountant.

Het onderstaande is een aanwijzing voor het concretiseren van de tolerantie voor de controle van de HOI jaaropgave, gebaseerd op een betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van 95%. De controletolerantie (ook wel materialiteit) voor de jaaropgave als geheel dient maximaal gesteld te worden op 5% van de totaal verspreide oplage. De controletolerantie voor de categorieën en subcategorieën (ook wel 'Tolerable Error') dient maximaal gesteld te worden op 50% van de vastgestelde controletolerantie voor de jaaropgave als geheel.

3.3 Normenkader

Naast de gebruikelijke professionele normen voor controlerend accountants, zoals de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS), bestaat het normenkader waar ten behoeve van de controle van de jaaropgave aan getoetst dient te worden uit de Handleiding en definities zoals opgesteld en jaarlijks uitgegeven door HOI. Voor dit protocol is versie 2010-1 leidend. De meest recente en eerdere versies van de Handleiding en definities zijn opgenomen op de internet-site van HOI (www.hoi-online.nl).

3.4 Letter of Representation

Alvorens een assurance-rapport bij de jaaropgave af te geven adviseren wij de accountant een zogenaamde 'letter of representation' bij de jaaropgave van de uitgever te vragen, dit ondanks het autoriseren van de jaaropgave door de uitgever. Een voorbeeld van een letter of representation is als bijlage III bij dit protocol gevoegd. Uiteraard dient de tekst van de letter of representation voor iedere uitgever specifiek gemaakt te worden. De in bijlage III opgenomen tekst dient daarom beschouwd te worden als een voorbeeld.

De letter of representation hoeft niet aan HOI te worden verstrekt.

4 MINIMUMEISEN GEGEVENSGERICHTE CONTROLEMAATREGELEN

Bij controles waar een volledig gegevensgerichte controle-aanpak wordt toegepast dienen minimaal de in bijlage I opgenomen gegevensgerichte controlemaatregelen te worden uitgevoerd. Indien een systeemgerichte controle-aanpak wordt toegepast zullen diverse in bijlage I opgenomen controlemaatregelen kunnen komen te vervallen. Welke (gegevensgerichte) controlemaatregelen zullen worden uitgevoerd is de verantwoordelijkheid van de controlerende accountant.

5 SPECIFIEKE (AANDACHTS)GEBIEDEN

In dit hoofdstuk wordt ten aanzien van een aantal specifieke gebieden uit de Handleiding en definities een nadere uiteenzetting cq. aanwijzingen gegeven.

5.1 Opbouw oplage-opgave

De oplage-opgave, zowel het formulier voor de dagblad- als tijdschriftentitels, is als volgt ingedeeld:

- Algemene gegevens
- Totaal betaalde gerichte oplage (Meetbaar tot de eindgebruiker + betaald)
- Totaal gratis gerichte oplage (Meetbaar tot de eindgebruiker + gratis)
- Totaal overige oplage (NIET meetbaar tot de eindgebruiker + betaald of gratis)
- Niet verspreide oplage (alleen elektronisch)
- Ondertekening

Ad a.

De algemene gegevens kunnen, met uitzondering van de gemiddelde gedrukte oplage en het aantal nummers verschenen in de meetperiode, in het algemeen worden gecontroleerd aan de hand van de tariefkaart van de titel.

De gemiddelde gedrukte oplage per verschijning betreft het gemiddelde van de door de drukker aan of via de uitgever afgeleverde (gefactureerde) exemplaren van de editie/verschijningsdatum. Dit gemiddelde aantal zal, als gevolg van voorraad, retouren, e.d., altijd hoger zijn dan de totaal verspreide oplage.

Het aantal nummers verschenen in de meetperiode wijkt soms af van de verschijningsfrequentie als gevolg van besluiten van de uitgever om bepaalde editie(s)/verschijningsdata te laten vervallen, of doordat de retouren onvoldoende bekend waren waardoor de totale oplage van betreffende editie(s)/verschijningsdata doorschuiven naar het volgende verantwoordingskwartaal/jaar. De accountant dient hiermee rekening te houden bij zijn controle (zie Bijlage I).

Ad b. en c.

Van de betaalde gerichte oplage en de gratis gerichte oplage dient bekend te zijn dat de eindgebruiker de titel heeft ontvangen. Voor de losse verkoop en de leesportefeuilles/leestafels wordt hierbij gesteund op het economisch principe dat afnemers alleen zullen betalen voor exemplaren indien deze ook daadwerkelijk zijn doorverkocht (losse verkoop) dan wel gedistribueerd (leesportefeuilles en leestafels).

Ad d.

Voor de overige oplage hoeft niet bekend te zijn of de titel de eindgebruiker heeft bereikt. Het gaat hierbij om de betrouwbaarheid van de bruto geleverde aantallen.

Ad e.

Omdat door uitgevers nooit de volledige gedrukte oplage wordt verspreid zal altijd sprake zijn van niet verspreide oplage. Denk hierbij aan archiefexemplaren en interne exemplaren. Indien door de uitgever de volledige gedrukte oplage als verspreide oplage wordt verantwoord komt een pop-up te voorschijn waarin wordt aangegeven dat deze situatie zeer onwaarschijnlijk is.

Ad f.

Zowel de directie als de accountant dient de jaaropgave elektronisch te formaliseren.

5.2 Betaalde oplage

Ten behoeve van de HOI-oplage geldt het volgende adagium:

Betaald = betaald indien minimaal 25% van de standaardabonnementsprijs dan wel 25% van de adviesprijs door de afnemers wordt voldaan.

Dit betekent dat onder gerichte gratis oplage (2.2) en gratis verspreiding (3.3) ook betaalde oplage kan zijn verantwoord (<25%).

Bartering wordt naar analogie van het jaarrekeningenrecht volledig meegenomen in de verantwoording.

5.3 Gewogen gemiddelde oplage

Op de jaaropgave wordt het gemiddelde van alle edities/verschijningsdata per oplagecategorie verantwoord. Dit gemiddelde kan berekend worden door het gewogen gemiddelde te nemen van de kwartaalopgaven (wegen aan de hand van het aantal edities/verschijningsdagen in de meetperiode) dan wel de totale jaaropgave te delen door het aantal edities/verschijningsdagen.

5.4 HOI-keurmerk

Alle bij HOI aangesloten titels zijn verplicht het keurmerk ('print' of 'print ongeadresseerd'), zoals deze per titel door HOI aan de uitgever wordt gecommuniceerd, op te nemen op de tariefkaart. De controlerend accountant is verplicht te controleren of het juiste keurmerk op de tariefkaart is opgenomen en zal het juiste gebruik van het keurmerk bij het elektronisch afgeven van het assurance-rapport door middel van het aanvinken van de betreffende checkbox richting HOI bevestigen. Indien niet of niet juist gebruik is gemaakt van het keurmerk zal dit verder geen effect op de strekking van het assurance-rapport hebben.

---

6   RAPPORTAGE ACCOUNTANTSCONTROLE

De bevindingen naar aanleiding van de controlewerkzaamheden van de accountant vinden hun weerslag in het door de accountant af te geven assurance-rapport. Dit rapport wordt elektronisch ingevuld. Een voorbeeld van een goedkeurend assurance-rapport bij een jaaropgave is als bijlage II bij dit protocol opgenomen. Voorbeelden van andersluidende assurance-rapporten zijn terug te vinden op de internetsite van HOI. Bij de online certificering kan een keuze gemaakt worden uit vier modellen. Hierbij bestaat ook de mogelijkheid om een onverplicht toelichtende paragraaf aan het assurance-rapport toe te voegen. Verwezen wordt naar de aparte handleiding voor de online certificering.

7   GRIJZE GEBIEDEN/VRAGEN

Indien u na het doornemen van de Handleiding en definities en/of het controleprotocol vragen heeft dan kunt u altijd contact opnemen met de medewerkers van HOI. Overigens zijn op de internetsite van HOI (www.hoi-online.nl) een aantal FAQ's opgenomen.

In geval van twijfel omtrent de juiste interpretatie van een definitie vragen wij u contact op te nemen met het HOI, waarna, indien nodig, door HOI een bindende uitspraak zal worden gedaan.

8   CONTACTGEGEVENS HOI, INSTITUUT VOOR MEDIA AUDITING

Van Heuven Goedhartlaan 937
1181 LD Amstelveen

Postbus 314
1180 AH Amstelveen

Telefoon: 020 661 3626
Fax: 020 661 4089
E-mail: info@hoi-online.nl
Internet: www.hoi-online.nl

BIJLAGE 1

WERKPROGRAMMA GEGEVENSGERICHTE CONTROLEMAATREGELEN

Onderstaand werkprogramma betreft het minimum aan controlemaatregelen uit te voeren in geval van toepassing van een volledig gegevensgerichte controle. Indien een systeemgerichte controle wordt toegepast kunnen diverse in het onderstaande opgenomen controlemaatregelen komen te vervallen (Het wordt aan het professional judgement van de controlerend accountant overgelaten om in die situatie een passend werkprogramma in te richten).

Wat is een titel

Door HOI zijn definities opgesteld voor een initiële toets of sprake is van één dan wel meerdere titels.

- Stel vast of de te controleren titel voldoet aan de definitie van een titel zoals weergegeven in hoofdstuk 4 'Definities algemeen' van de definitieset. Dit verdient met name specifieke aandacht in geval er sprake is van:
  - bijlage(n) en supplementen bij een moedertitel;
  - specials en/of het verstrekken van extra nummers;
  - uitgeven op meerdere formaten van één editie;
  - regionale edities;
  - edities t.b.v. een (specifieke) doelgroep.

In de definitieset HOI is een uitgebreide toelichting opgenomen bij deze initiële toets.

Het bovenstaande is mede bepalend voor het juiste gebruik van het HOI-keurmerk.

Algemeen

Ten behoeve van het algemene beeld bij de oplagecijfers en het richting geven aan de controle is het altijd belangrijk hierop een initiële cijferbeoordeling uit te voeren.

- Voer een cijferanalyse uit waarbij de jaarcijfers worden geanalyseerd ten opzichte van de (gecontroleerde) jaarcijfers van het voorgaande jaar.
- Voer een cijferanalyse uit waarbij de kwartaalcijfers ten opzichte van de jaarcijfers en het verloop door de kwartalen heen worden geanalyseerd.

Algemene gegevens

De algemene gegevens kunnen met uitzondering van het aantal nummers verschenen in de meetperiode en de gemiddelde gedrukte oplage per verschijning in het algemeen worden gecontroleerd aan de hand van de tariefkaart van de titel.

- Neem in het dossier (kopieën van) de tariefkaart(en) van de titel voor het controlejaar op.
- Stel aan de hand van de tariefkaart vast dat de algemene gegevens op de jaaropgave overeenkomen met de gegevens op de tariefkaart.
- stel aan de hand van het gecertificeerde jaarcijfer **2009** vast, dat het juiste keurmerk op de tariefkaart was opgenomen. Voor nieuwe titels geldt de

gecontroleerde oplageverantwoording van het eerste volle kwartaal. Iedere titel houdt het hele jaar hetzelfde keurmerk. Alle bij HOI aangesloten titels hanteren het HOI keurmerk 'Print'. Indien 75% of meer van de verspreide oplage gerapporteerd wordt in categorie 3 'totaal overige oplage', dan wordt het keurmerk 'Print ongeadresseerd' aan de titel toegekend. Op de internetapplicatie moet door middel van een 'vinkje' aan worden gegeven of al dan niet het juiste keurmerk is gehanteerd.

Indien niet het juiste keurmerk is gehanteerd op de tariefkaart zal dit geen impact hebben op de strekking van de conclusie over de opgave in het assurance-rapport.

Het aantal nummers in de meetperiode wordt bepaald door de nummers, edities/verschijningsdata, waarvan de op de cover benoemde periode valt in een specifiek kwartaal, c.q. jaar. Als de op de cover benoemde periode een kwartaal- of jaargrens overschrijdt, wordt de editie-nummering bepalend voor de periode waarin de oplage verantwoord moet worden.

- Stel vast dat het aantal nummers in de meetperiode overeenkomt met het aantal zoals is aangegeven op de tariefkaart en aan de hand van de druknota's/verspreidingsdocumentatie.
- Stel vast dat de verantwoorde edities/verschijningsdata conform de geldende definitie (zie H4 Definities algemeen) in de juiste meetperiode zijn meegenomen.
- Stel vast dat alle edities/verschijningsdata worden meegenomen.

Edities/verschijningsdata waarvan op het moment van controle de retouren voor de **losse verkoop netto** niet met voldoende betrouwbaarheid zijn vast te stellen (in geval van retouren nog niet opgegeven door verspreider) dienen volledig buiten de verantwoording te worden gelaten (**voor alle categorieën**) en doorgeschoven te worden naar de volgende verantwoordingsperiode.

- Stel vast dat de retouren zoals gebruikt voor de losse verkoop met voldoende zekerheid zijn vastgesteld. Indien de retouren voor een verschijningsdatum in de meetperiode nog niet volledig bekend zijn dient de volledige oplage van deze verschijningsdatum te worden verantwoord in de volgende meetperiode.

De **gemiddelde gedrukte oplage per verschijning** betreft het gemiddelde van de door de drukker aan of via de uitgever afgeleverde (gefactureerde) exemplaren van de editie/verschijningsdatum. Dit gemiddelde aantal zal, als gevolg van voorraad, retouren, e.d., altijd hoger zijn dan de totaal verspreide oplage.

- Stel aan de hand van de facturatie door de drukker vast dat het **aantal verschenen nummers in de meetperiode** (jaar) overeenkomt met het aantal gedrukte edities/verschijningsdagen.
- Stel vast dat de **gemiddelde gedrukte oplage per verschijning** gelijk is aan het gemiddelde van de door

de drukker per editie/verschijningsdatum geleverde aantal exemplaren.

- Voer een cijferbeoordeling uit op de jaarcijfers ten opzichte van voorgaand jaar op categorieniveau en verklaar de belangrijkste verschillen.
- Voer een cijferbeoordeling uit op het verloop van de oplagecijfers gedurende de vier kwartalen van het te controleren jaar en verklaar de belangrijkste verschillen.
- Stel vast dat het op de jaaropgave vermelde gemiddelde op de juiste manier is berekend.
  - door het gewogen gemiddelde van de kwartaalopgaven; of
  - door het gemiddelde van alle edities/verschijningsdagen.

Gerichte oplage

Van de betaalde gerichte oplage en de gratis gerichte oplage dient bekend te zijn dat de eindgebruiker de titel heeft ontvangen. Indien de eindgebruikers niet bekend zijn, kan betreffende oplage nooit in deze categorieën worden verantwoord. Voor de leesportefeuilles + lees-tafels en losse verkoop netto wordt hierbij gesteund op het economisch principe.

1.1 en 1.2 Betaalde abonnementen (standaard- en actieprijzen)

- Stel (aan de hand van de colofon van de titel) vast wat de hoogste abonnementsprijs (= standaardprijs) is. Afwijkingen in betaalwijze of betaalfrequentie dienen niet te worden meegenomen in het vaststellen van deze prijs. Abonnementsgelden voor reguliere dagblad-abonnementen waar de zondageditie onderdeel van uitmaakt dienen worden toegerekend conform de methodiek voor pakketverkopen, waarbij de abonnementsprijzen voor ma t/m zat en een zondags-abonnement als wegingsfactoren gelden.
- Vraag een specificatie op van alle abonnementen per categorie (1.1, 1.2 en 2.2) met daarop de naam, soort abonnement, periode (= looptijd) en gehanteerde abonnementsprijs.
- Stel vast dat leveringen van meer dan drie exemplaren van één editie/verschijningsdatum van de titel aan één leveringsadres niet zijn verantwoord als betaalde abonnementen. Dit kunnen meervoudige abonnementen (zie 1.8 en 1.9) of overige betaalde oplage (zie 3.1, 3.2 of 3.3) betreffen.
- Stel vast dat de abonnementen in de juiste categorie zijn verantwoord:
  - **Betaalde abonnementen tegen standaardprijs** => abo prijs $\geq$ 50% van standaard abonnementsprijs
  - **Betaalde abonnementen tegen actieprijzen** => abo prijs $\geq$ 25% van standaard abonnementsprijs en abo prijs $<$ 50% van de standaard abonnementsprijs
  - **Gerichte gratis oplage** => abo prijs $<$ 25% van standaard abonnementsprijs.
- Stel vast dat deelabonnementen op **tijdschriften** worden meegenomen in 1.1, 1.2 of 2.2 voor het

relatieve aandeel ten opzichte van een regulier abonnement. Voor **dagbladen** worden deelabonnementen in een afzonderlijke categorie (1.3) verantwoord.

- Stel vast dat **lidmaatschapsabonnementen** niet worden verantwoord in categorie 1.1, 1.2 en/of 2.2, maar in categorie 1.4.
- Voor gratis exemplaren in het kader van een abonnementsaanbieding moet het aantal gratis exemplaren worden beschouwd als korting op het reguliere abonnement. Stel vast dat betreffende abonnementen in de juiste categorie (1.1, 1.2 of 2.2) worden opgenomen, de gratis exemplaren als korting in ogenschouw genomen. De gratis exemplaren mogen niet een tweede exemplaar van dezelfde editie betreffen.
- De door de uitgever ongevraagd meegestuurde extra exemplaren van een titel kunnen nooit onder abonnementen worden verantwoord. Dergelijke exemplaren dienen verantwoord te worden als **gerichte gratis oplage**.
- Stel vast dat in geval van het uitblijven van betaling betreffende oplage alleen dan als abonnement is verantwoord indien de betalingsachterstand niet meer dan drie maanden bedraagt na afloop van de abonnementsperiode. De facturatie datum is aldus niet van belang. Indien de betalingsachterstand langer is dan genoemde drie maanden dient betreffende oplage te worden verantwoord als **gerichte gratis oplage** (2.2). Stel dit vast.

1.3 Deelabonnementen

Voor deelabonnementen (zoals wisselabonnementen) op tijdschriften zie categorie 1.1 en 1.2.

Deelabonnementen op **dagbladen** dienen te voldoen aan de betalingseisen zoals vermeld onder reguliere abonnementen (1.1 en 1.2). De deelabonnementen tellen mee voor het relatieve aandeel in een regulier abonnement (bijvoorbeeld per dag 1/6 in geval van een regulier abonnement op een dagblad van maandag t/m zaterdag) voorzover de minimumprijs 25% van de standaard abonnementsprijs bedraagt. Zondagedities van dagbladen worden als afzonderlijke titel beschouwd. Bij deelabonnementen wordt geen onderscheid gemaakt tussen advies en actieprijzen.

- Vraag een specificatie op van alle **deelabonnementen** met daarop de naam, soort abonnement, periode (= looptijd) en gehanteerde abonnementsprijs.
- Maak op basis van risicoanalyse en statische steekproeftechnieken een selectie van een aantal deelabonnementen.
- Stel vast dat de geselecteerde **deelabonnementen** voor het juiste aandeel zijn meegenomen in categorie 1.3.
- Stel vast dat de geselecteerde **deelabonnementen** voldoen aan het 25% criterium.

1.4 Lidmaatschapsabonnementen

- Vraag een specificatie op van alle **lidmaatschaps-**

abonnements met daarop de NAW-gegevens van de abonnee, soort abonnement en periode (=looptijd) en gehanteerde abonnementsprijs.

- Stel vast dat voor betreffende abonnementsvorm de verspreiding **onverbrekelijk samenhangend** is met het lidmaatschap van een **niet-commerciële** vereniging of organisatie.
- Maak op basis van risicoanalyse en statische steekproeftechnieken een selectie van een aantal lidmaatschapsabonnements.
- Stel voor de geselecteerde abonnements vast dat niet sprake is van een gratis abonnement. Het abonnementsgeld mag onderdeel uitmaken van de contributiegelden.

1.5 Leesportefeuilles + Leestafels

De categorie **leesportefeuilles + leestafels** is zodanig geformuleerd dat alleen oplage verspreid in echte leesportefeuilles en binnen het leestafelconcept hieronder verantwoord mogen worden. De overeenkomst tussen de uitgever en de leesportefeuille- en/of leestafelexploitant is hierbij **essentieel**. Zogenaamde hotelexemplaren kunnen dus niet in deze categorie worden verantwoord, maar dienen verantwoord te worden in categorie 3 **totaal overige oplage**.

- Stel vast dat oplage verantwoord onder 1.5 voldoet aan de definities van het leesportefeuilleconcept of het leestafelconcept (zie onder andere Definities algemeen uit de Handleiding en definities). Beoordeel dit aan de hand van de overeenkomst tussen de uitgever en de leesportefeuille/leestafelexploitant.
- Neem de overeenkomsten tussen de uitgever en de leesportefeuille-/leestafelexploitanten op in het controledossier en stel vast dat de overeenkomsten volledig voldoen aan de eisen zoals gesteld in de handleiding.
- Stel op basis van de overeenkomst tussen de uitgever en de exploitanten vast dat de exploitant de titels tegen betaling afzet aan zijn afnemers. Het mag niet zo zijn dat de exploitant of de uitgever de afnemers betaalt voor het beschikbaar stellen van de exemplaren aan de eindgebruikers. Stel dit laatste vast.
- Stel vast dat de prijs waartegen de titel geleverd is aan de leesportefeuille- of leestafelexploitant tenminste 25% van de reguliere inkoopprijs zoals deze geldt voor de losse verkoop bedraagt (dit bedrag dient ontvangen te zijn door de uitgever), of.
- Stel vast dat voor de exemplaren geleverd aan een leestafelexploitant de exploitant tenminste 25% van de reguliere inkoopprijs zoals deze geldt voor de losse verkoop bedraagt van haar afnemers ontvangt. Hierbij dient door de leestafelexploitant een toerekening van de pakketprijs aan de in de pakketten opgenomen titel op te kunnen leveren. Deze toegerekende prijs dient vergeleken te worden met de reguliere inkoopprijs zoals deze geldt voor de losse verkoop.

- Door uitgevers in bulk afgeleverde exemplaren van één titel bij organisaties, zoals exemplaren niet bestemd voor een leestafel bij een hotel (exemplaren t.b.v. hotelkamers mogen expliciet niet worden meegenomen onder 1.5), etc., mogen niet verantwoord worden in deze categorie en moeten verantwoord worden als **overige oplage**.

1.6 en 1.7 Losse verkoop netto (advies- en actieprij)

Voor de exemplaren te verantwoorden als losse verkoop geldt het economisch principe dat indien betaald wordt voor een exemplaar deze ook verkocht zal zijn en bij de eindgebruiker terecht zal zijn gekomen. Met andere woorden; dat alle door de aangegeven grossiers onder detaillisten verspreide exemplaren, danwel de door dagbladuitgevers rechtstreeks aan verkooppunten geleverde exemplaren, **onder aftrek van retouren** mogen worden verantwoord, aangezien detaillisten/verkooppunten alleen de ontvangen exemplaren -/- retouren hoeven af te rekenen en zij een financieel nadeel hebben indien exemplaren die niet verkocht zijn niet worden geretourneerd.

Rechtstreekse tijdschriftleveringen aan detaillisten dienen te zijn bestemd voor verdere verkoop door de detaillisten en mogen slechts onder voorwaarden als losse verkoop worden verantwoord.

Voor tijdschriftleveringen aan detaillisten via in de handleiding genoemde grossiers, kan gesteund worden op opgaven van Aldipress, Betapress, MailMerge IMA Press, Logipress, AMP en Van Gelderen, indien geleverd is met recht van retour en de retouren voldoende bekend zijn. Verspreiding van tijdschriften via andere grossiers kan in principe niet als losse verkoop verantwoord worden en hoort daarom thuis in de categorie overige oplage. Indien door een tijdschriftuitgever rechtstreeks wordt geleverd aan detaillisten met als doel doorverkoop aan de eindgebruikers dienen de detaillisten per editie een opgave te doen van de door hen ingekochte aantallen en geretourneerde aantallen. In geval deze opgaven niet beschikbaar zijn en/of geen sprake is van recht van retour dient betreffende oplage verantwoord te worden als overige oplage.

Losse verkopen die niet met recht op retour worden geleverd, zogenaamde **losse verkoop bruto** dienen verantwoord te worden als **overige oplage (categorie 3)**.

Rechtstreeks door de uitgever aan eindgebruikers geleverde en betaalde exemplaren, veelal betaalde nabestellingen, mogen eveneens als losse verkoop verantwoord worden. De geldstroom en de goederenbeweging voor betreffende exemplaren moeten door de accountant gevolgd kunnen worden.

- Stel aan de hand van de colofon/cover/tariefkaart vast wat de reguliere standaard adviesprijs (coverprijs) is.

- Stel vast wat de reguliere inkoop prijs voor de grossiers is (prijs waarvoor de exemplaren door de uitgever aan de grossiers wordt geleverd).
- Vraag een specificatie van de losse verkoop netto tegen adviesprijs en tegen actieprijzen per editie/verschijningsdatum op
- Stel vast dat de losse verkopen (tijdschriften) via de in de handleiding genoemde grossiers **met recht van retour** aan de detaillisten is geleverd (contractueel), dan wel rechtstreeks door de uitgever aan de eindgebruiker zijn geleverd.
- Stel in geval van levering rechtstreeks aan de detaillist (tijdschriften) vast dat contractueel het recht van retour alsmede het doel van de leveringen, verdere verkoop door de detaillist aan de eindgebruiker, is vastgelegd.
- Stel vast dat retouren voldoende bekend zijn. Indien de grossier de retouren nog niet heeft opgegeven dient betreffende editie voor **alle categorieën** overgeheveld te worden naar de volgende verantwoordingsperiode.
- Stel vast dat de gespecificeerde losse verkopen aansluiten op de bruto verspreide aantallen zoals opgegeven door genoemde grossiers -/- de retouren zoals opgegeven door genoemde grossiers.
- Stel vast dat de gespecificeerde losse verkopen aansluiten op de opgaven van de detaillisten inzake de bruto verspreide aantallen -/- de retouren.

Indien de losse verkopen (tijdschriften) rechtstreeks via de detaillisten (tegen adviesprijs + tegen actieprijzen) op kwartaalbasis hoger is dan 5% van de totaal verspreide oplage dient het jaargemiddelde van de via de detaillist netto verkochte aantallen door de accountant van de detaillist gecontroleerd en gecertificeerd te worden.

- Stel vast of de rechtstreekse leveringen via detaillisten op kwartaalbasis hoger zijn dan 5% van de totaal verspreide oplage.
- Stel vast of betreffende aantallen, indien hoger dan 5%, door de accountant van de detaillist zijn voorzien van een goedkeurend assurance-rapport. Indien geen goedkeurend assurance-rapport kan worden overlegd dient betreffende oplage verantwoord te worden in categorie 3 overige oplage.

In het geval de grossiers een standaardpercentage aan korting/verspreidingsvergoeding krijgen dan betekent dit dat indien er sprake is van een actieprijzen de uitgevers de actie voor zijn rekening neemt. De standaardprijs wordt in een dergelijk geval voor een aantal edities lager gesteld dan de standaardprijs. Ongeacht de regeling met de grossier dient betreffende losse verkoop netto (<50%) als actieprijzen verantwoord te worden. Indien de standaardprijs voor een editie/verschijningsdatum lager dan 25% van de reguliere standaard adviesprijs wordt gesteld dient betreffende losse verkoop als gerichte gratis oplage te worden verantwoord.

- Stel vast dat oplage verantwoord in categorie **losse verkoop netto (adviesprijs)** aan de grossiers is geleverd tegen minimaal 50% van de reguliere inkoop prijs van de grossiers.
- Stel vast dat oplage verantwoord in categorie **losse verkoop netto (actieprijzen)** aan de grossiers is geleverd tegen minimaal 25% en maximaal 50% van de reguliere inkoop prijs van de grossiers.
- Stel van de rechtstreekse leveringen door de uitgever aan eindgebruikers vast, dat hier daadwerkelijk sprake is van rechtstreekse leveringen door de uitgever waar door de afnemer voor wordt betaald (afhankelijk van de gehanteerde prijs is sprake van categorie 1.1, 1.2 of 2.2).

Verkopen door de uitgever via internet rechtstreeks aan eindconsumenten dienen te voldoen aan dezelfde voorwaarden als rechtstreeks door de uitgever aan eindgebruikers geleverde en betaalde exemplaren zoals bovenstaand toegelicht.

1.8 en 1.9 Meervoudige abonnementen (advies- en actieprijzen)

De **meervoudige abonnementen** betreft reguliere betaalde levering van meer dan 3 exemplaren van één editie/verschijningsdatum van één titel aan één adres.

- Stel vast dat de als **meervoudige abonnementen** verantwoorde exemplaren voldoen aan de definitie voor meervoudige abonnementen:
  - Stel vast dat sprake is van bulkleveringen;
  - Stel vast dat geleverd is tegen een tarief hoger dan of gelijk aan 25% van de adviesprijs/standaard-abonnementsprijs;
  - Stel vast dat de verschijningsfrequentie aan de minimumvoorwaarde zoals opgenomen in de handleiding voldoet. **Let op: het verschijningsfrequentie schema is ten opzichte van 2009 gewijzigd.**
- Stel vast dat oplage verantwoord in categorie **Meervoudige abonnementen (adviesprijs)** is geleverd tegen minimaal 50% van de adviesprijs/standaard-abonnementsprijs.
- Stel vast dat oplage verantwoord in categorie **Meervoudige abonnementen (actieprijzen)** is geleverd tegen minimaal 25% en maximaal 50% van de adviesprijs/standaardabonnementsprijs.

Indien niet aan alle criteria wordt voldaan dient betreffende oplage verantwoord te worden als overige oplage (3.1/3.2/3.3)

Gratis gerichte oplage

Van de **gratis gerichte oplage** dient bekend te zijn dat de eindgebruiker de titel heeft ontvangen.

2.1 Controlled Circulation

Voor **controlled circulation** zal de accountant moeten

---

vaststellen of aan de specifieke voorwaarden van deze categorie wordt voldaan. Alleen indien voor alle verantwoorde eindgebruikers een geldige wilsverklaring kan worden overlegd mogen deze exemplaren worden verantwoord. De wilsverklaring dient gegevens te bevatten die duidelijk maken dat hij tot de doelgroep behoort. Op de tariefkaart van de titel **moet** een doelgroepomschrijving zijn opgenomen en op de ondertekende wilsverklaringen moet de afnemer verklaren dat hij tot deze doelgroep behoort. Als alternatief voor het fysiek **ondertekenen** van de wilsverklaring zou een gepersonaliseerde vraag gesteld kunnen worden, waarvan het antwoord door de uitgever wordt geregistreerd. De accountant moet de betreffende vraag kunnen verifiëren. De gepersonaliseerde vraag vervangt de ondertekening van de wilsverklaring, maar vervangt niet de wilsverklaring zelf.

- Vraag een specificatie op van alle **controlled circulation abonnementen** met daarop de NAW-gegevens van de abonnee, soort abonnement en periode (=looptijd) en de datum van de wilsverklaring.
- Stel vast dat op de tariefkaart een doelgroepomschrijving is opgenomen. Indien deze doelgroepomschrijving ontbreekt dient betreffende oplage verantwoord te worden als gerichte gratis oplage.
- Voer een statistische steekproef uit op de CC-abonnementen en stel vast dat wilsverklaringen aanwezig zijn en dat deze voldoen aan de voorwaarden (doelgroepomschrijving conform tariefkaart, abonnee verklaart te behoren tot de doelgroep en dat hij de titel wenst te ontvangen)
- Stel vast dat de wilsverklaring ondertekend is door de abonnee. Eventueel kan de ondertekening vervangen zijn door de beantwoording van een gepersonaliseerde vraag.
- Stel vast dat de wilsverklaring gedurende de abonnementsperiode geldig is geweest (maximaal 3 jaar oud).

Indien een wilsverklaring gedurende de abonnementsperiode verouderd is en niet is vernieuwd, kan het betreffende CC-abonnement slechts meetellen voor de periode waarvoor de wilsverklaring geldig was. De periode daarna is sprake van **gerichte gratis oplage**. Dit geldt eveneens voor abonnees waarvan geen geldige wilsverklaring kan worden overlegd.

2.2 Gerichte gratis oplage

Gerichte gratis oplage betreft gratis verspreiding naar individuele eindgebruikers. Het in bulk toesturen van de titel aan één adres is aldus alleen mogelijk als op het betreffende adres meerdere eindgebruikers zijn en in de adressering de namen van deze eindgebruikers zijn opgenomen.

- Vraag een specificatie op van alle **gerichte gratis oplage** per editie met de NAW-gegevens van de ontvanger.

- Stel vast dat van alle als gerichte gratis oplage verantwoorde exemplaren de NAW-gegevens van de ontvanger beschikbaar zijn bij de uitgever.
- Stel vast dat betreffende oplage daadwerkelijk is verzonden (niet via bulkverspreiding). Bijvoorbeeld aan de hand van verzendnota's.
- Stel vast dat verspreiding in bulk en naleveringen niet zijn verantwoord als gerichte gratis oplage.

Bewijsnummers worden tevens als gerichte gratis verspreiding verantwoord. Een bewijsnummer betreft maximaal 1 exemplaar per advertentie. Digitale (bewijs)nummers kunnen nooit verantwoord worden aangezien hierbij sprake is van een afwijkend medium. Indien aan een adverteerder meerdere exemplaren worden verzonden, dan wordt 1 exemplaar als bewijsnummer gezien en verantwoord als **gerichte gratis oplage** en de overige exemplaren als **gratis verspreiding**, aangezien dit gratis bulkverspreiding betreft.

Overige oplage

Voor de overige oplage hoeft niet bekend te zijn of de titel de eindgebruiker heeft bereikt. Het gaat hierbij om de betrouwbaarheid van de bruto geleverde aantallen. Archiefexemplaren en voorraden (al dan niet opgeslagen bij derden) mogen nooit verantwoord worden als oplage. De categorie overige oplage is dan ook GEEN rest-categorie. Als gevolg is vrijwel per definitie de totaal verspreide oplage lager dan de gedrukte oplage (zou alleen mogelijk zijn door middel van tweede uitzet uit retouren die verantwoord zijn in categorie 3).

3.1 en 3.2 Losse verkoop bruto + overige betaalde oplage (advies- en actieprij)

- Vraag een specificatie op van alle losse verkoop bruto per editie.
  - Stel vast dat indien **losse verkoop bruto** wordt verspreid via de onder **losse verkoop netto** genoemde grossiers de verantwoorde oplage aansluit op de opgave van de grossier. Retouren hoeven hierop niet in mindering te worden gebracht.
  - Stel vast dat indien sprake is van 'losse verkoop' via detaillisten die niet voldoet aan de specifieke voorwaarden zoals gesteld in de definities van categorie 1.6 en 1.7 dat betreffende oplage is afgerekend met de detaillist.
  - Stel aan de hand van de gehanteerde inkoopprijs voor de grossier vast dat deze oplage in de juiste categorie wordt weergegeven (3.1 of 3.2).
- Vraag een specificatie op van alle overige betaalde oplage per editie.
  - Stel aan de hand van de overeenkomst tussen de uitgever en de afnemer en de factuur vast tegen welke prijs hoeveel exemplaren zijn geleverd.
  - Relateer de prijs per exemplaar waarvoor is geleverd aan de standaard adviesprijs om vast te stellen of de oplage in de juiste categorie is verantwoord (3.1, 3.2 of 3.3).

3.3 Overige gratis oplage

Voor de onbetaalde oplage, met uitzondering van **Controlled Circulation** en **gerichte gratis oplage**, is het door de uitgever voldoen aan het 'Protocol overige gratis oplage' zoals opgenomen in de Handleiding en definities HOI noodzakelijk om betreffende oplage te mogen verantwoorden. In geval van inkoopprijs < 25%, maar > 0% van de adviesprijs volstaat controle door middel van het volgen van de maatregelen bij de betaalde oplage.

- Vraag een specificatie op van alle als gratis oplage verantwoorde verspreiding per editie/verschijningsdatum.
- Stel vast dat het bewijs ten aanzien van de drukoplage voldoet aan de eisen zoals opgenomen in het protocol overige gratis oplage.
- Stel de aansluiting vast tussen de totaal gedrukte oplage en de verspreide oplage + restexemplaren.
- Verzamel overtuigend bewijs dat betreffende gratis oplage is verspreid (overeenkomsten, kwijtingdocumentatie, afleverdocumentatie verspreider etc.)
- Stel vast dat kwijtingdocumentatie aanwezig is, voldoet aan de eraan te stellen eisen volgens het protocol en aansluit op de specificatie van de overige gratis oplage.
- Stel vast dat voorraden en archiefexemplaren niet als (overige) oplage zijn verantwoord.
- Stel vast dat de categorie overige oplage niet is gebruikt als restcategorie.

Ondertekening

- Stel vast dat de jaaropgave is ondertekend door de uitgever.

BIJLAGE 2

VOORBEELD ASSURANCE-RAPPORT JAAROPGAVE

Goedkeurend assurance-rapport HOI 2010

Aan: Opdrachtgever

ASSURANCE-RAPPORT HOI 2010

Afgegeven ten behoeve van HOI, Instituut voor Media Auditing

Opdracht en verantwoordelijkheden

Wij hebben onderzocht of de bijgevoegde, door ons gewaarmerkte en ter identificatie van hashtag [XXXX] voorziene, opgave van de oplage van de titel [XXXX] van uitgever [XXXX] over de periode 1 januari tot en met 31 december 2010 de gegevens over de oplage juist weergeeft in overeenstemming met de voorwaarden zoals vastgelegd in de Handleiding en Definities versie 2010-1 van HOI, Instituut voor Media Auditing. Tevens hebben wij het gebruik van het HOI keurmerk op de tariefkaart van titel [XXXX] onderzocht. Het bestuur/de directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de opgave en het gebruik van het HOI keurmerk op de tariefkaart.

Het is onze verantwoordelijkheid een assurance-rapport te verstrekken inzake de opgave en het gebruik van het HOI keurmerk op de tariefkaart.

Werkzaamheden

Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 3000 'Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle en beoordeling van historische financiële informatie' en het Controleprotocol HOI jaaropgave 2010. Dienovereenkomstig dienen wij ons onderzoek zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de opgave geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een assurance-opdracht omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van relevante gegevens. Tevens hebben wij op [XXXX]³ onderzocht of het HOI keurmerk op de tariefkaart terecht is gebruikt.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusies.

Conclusie betreffende de opgave

Op grond van onze werkzaamheden komen wij tot de conclusie dat de opgave de gegevens over de oplage van de titel [XXXX] van uitgever [XXXX] over de periode 1 januari tot en met 31 december 2010 in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weergeeft in overeenstemming met de voorwaarden zoals vastgelegd

in de Handleiding en Definities versie 2010-1 van HOI, Instituut voor Media Auditing.

Conclusie betreffende het gebruik van het HOI keurmerk

Op grond van onze werkzaamheden komen wij tot de conclusie dat van het HOI keurmerk juist/onjuist/geen⁴ gebruik is gemaakt op de tariefkaart 2010 van de titel XXXX van uitgever XXXX in overeenstemming met de voorwaarden zoals vastgelegd in de Handleiding en Definities 2010-1 van HOI, Instituut voor Media Auditing.

Overige aspecten – beperking in gebruik en verspreidingskring

De opgave betreffende de oplage en ons assurance-rapport daarbij zijn uitsluitend bedoeld voor uitgever XXXX ter verantwoording aan HOI, Instituut voor Media Auditing en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Plaats, datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant en ondertekening met die naam

³ Datum van het onderzoek door de accountant

⁴ Kies voor één van de drie mogelijke conclusies. Indien niet het juiste keurmerk is gebruikt, heeft dit geen invloed op de strekking van de conclusie betreffende de opgave.

BIJLAGE 3

VOORBEELD LETTER OF REPRESENTATION

VERTROUWELIJK

[Accountantskantoor]
t.a.v. [accountant]
[Adres]

[vestigingsplaats uitgever, datum]

Geachte heer/mevrouw [accountant],

Op uw verzoek geven wij u deze bevestiging bij de HOI-oplageverantwoordingen 2010 in het kader van de aan u verleende opdracht tot het controleren van de HOI-oplageverantwoording van [UITGEVER] over het boekjaar eindigende op 31 december 2010, die gericht is op het afgeven van een assurance-rapport.

Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor de juistheid van de oplageverantwoordingen in overeenstemming met de bepalingen zoals weergegeven in de Handleiding en Definities HOI versie 2010-1 van HOI, Instituut voor Media Auditing. Wij hebben de oplageverantwoording conform deze vereisten opgemaakt.

Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor de implementatie en de werking van administratieve en interne beheersingssystemen die zijn ontworpen ter voorkoming en/of ontdekking van fraude en onjuistheden. Wij hebben u geïnformeerd omtrent alle belangrijke feiten samenhangend met eventuele fraudes of vermoedelijke fraudes die bij ons bekend zijn en die van invloed kunnen zijn geweest op de HOI-oplageverantwoording.

Wij hebben u geïnformeerd omtrent alle bij ons bekende, plaatsgevonden of mogelijke handelingen en/of feiten die moeten worden aangemerkt als in strijd met de Handleiding en definities van HOI, Instituut voor Media Auditing en waarvan het effect dient te worden meegewogen bij het opstellen van de oplageverantwoording.

Wij bevestigen naar ons beste weten het volgende ten aanzien van de oplage-opgave van [titel].

- Wij hebben u inzage gegeven in de gehele administratie en de daaraan ten grondslag liggende gegevens.
- Wij bevestigen de volledigheid van de verstrekte informatie met betrekking tot de identificatie van verbonden partijen.

- De oplageverantwoording bevat geen onjuistheden van materieel belang.
- [Naam uitgever] heeft voldaan aan alle contractuele verplichtingen, alsmede aan de Handleiding en definities versie HOI 2010-I van HOI, Instituut voor Media Auditing, die bij niet nakoming van materieel belang zouden kunnen zijn voor de oplageverantwoording.
- De volgende zaken zijn intern op toereikende wijze vastgelegd:
  - a. algemene gegevens voor de titel;
  - b. totaal betaalde gerichte oplage;
  - c. totaal gratis gerichte oplage; en
  - d. totaal overige oplage.
- Wij hebben vastgesteld dat er geen bijzondere mutaties dienen te worden doorgevoerd met betrekking tot de verantwoorde oplagecijfers over het jaar 2010.
- Wij hebben de verantwoorde oplage in de juiste categorieën op het oplageformulier verantwoord.
- Wij hebben geen voornemens die een invloed van materieel belang zouden kunnen hebben op de verantwoorde oplagecijfers, danwel op de categorie-indeling daarvan.
- Wij hebben geen exemplaren verantwoord die volgens de Handleiding en definities versie 2010-1 van HOI, Instituut voor Media Auditing als voorraad moeten worden beschouwd. Hieronder zijn tevens voorraden aangehouden voor [naam uitgever] bij derden.
- De titel is economisch eigendom van de uitgever.

Hoogachtend,
[Naam uitgever]
namens deze

